

Ilus ja kasulik loorberipuu

Igihaljaste lehtedega loorberipuu on antiikajast alates olnud armastatud ilutaim ja tema lehed hinnatud toiduvürts.

Potitaimena kasvatatav harilik loorberipuu (*Laurus nobilis*) on looduslikult pärit Vahemere maadest ja Väike-Aasiast. Meie lillepoodides müügil olevad väikesed loorberipuud ahvatlevad paljusid. Mida peab teadma, et pisikesest taimest kasvatada üles ilus puuke?

Kauplustes pakutakse väikesi loorberipuid üsna soodsa hinnaga. Kui taime aga tähelepanelikult uurida, võib märgata, et sageli on ühes potis hulk taimehakatisi. Tegu on müügitrikiga: et taim näeks välja tihe ja lopsakas, pannakse potti rohkem pistikuid.

Selline "põõsas" püsib ilus vaid mõne aasta, suuremaks sirgudes jääb puukestel potis lihtsalt kitsaks.

Targem on mitmest taimest koosnev "loorberipuu" pärast ostmist kohe samal kevadel või paari aasta jooksul ümber istutada. Harutage potist välja võetud taimed ettevaatlikult lahti, nii et juured jääks terveks. Istutage nad ühekaupa pottidesse, sobib sama suurusega pott, kui oli poest toodud taimel.

Ühe loorberipuu asemel on neid nüüd terve trobikond. Kui polnud plaanis neid nii palju kasvatada, rõõmustage puuhakatisestega sõpru.

Muld pigem kuivem

Oluline on õige muld. Hästi sobib loorberipuule Kekkila püsimuld ja Matogardi nõrgalt happeline toallimuld, samuti maitsetaimemulda. Jälgige, et lisaks turbale oleks substraadis ka savigraanuleid, perliiti, liiva ja kompostmulda. Sobib ka segu, kus on üks osa kaktuse- ja teine osa nõrgalt happelist toallimulda (pH 6,5–7,5).

Muld peab vett hästi läbi laskma, sest looduses kasvab loorberipuu kuival kivisel pinnasel ja vajab

Maitsetaimeanum loorberipuu (keskel) ja sidrunaloisiaga (servades). Mõlemad tahavad talvituda jahedas.

sarnaseid tingimusi ka potis. Samal põhjusel kastke mõõdukalt: muld olgu pigem kuivapoolne kui liiga niiske. Asja istutatud taimed vajavad juurdumiseks loomulikult piisavalt niiskust.

Väetage lehtdekoratiivsetele või maitsetaimedele mõeldud väetisega – kevadel-suvel paar korda kuus, sügisperioodil harvem. Paljundatakse enamasti pistikutega, mis juurduvad kuni üheksa kuud.

Talveks jahedasse

Kui loorberipuule kodus sobivaid tingimusi pakkuda, võib ta olla vägagi pikaealine. Nii nagu enamik Vahemere maade taimi, tahab ta olla talvekuudel, kui valgust vähe, võimalikult jahedas (ideaalne +5–10°). Kodus on selliseks kohaks tavaliselt akendega esik, veranda või talveaed. Mõnikord võib ka aknapealne olla ülejäänud ruumist tunduvalt jahedam.

Loorberipuu armastab valget kasvukohta ega karda otsesest päikest, aga lepib ka poolvarjuga. Suvel viige taim aeda või tõstke rõdule.

Loorberipuud on kerge pügada. Ka põhjamaal tootaimena kasvavast loorberipuust võib lõigata kera, koonuse või püramiidi ja pan-

na suveks aeda või terrassile pilgupüüdjaks. Sobivaim aeg pügamiseks on kevadel.

Loorberilehed oma puult

Koduselt loorberipuult saab noppida ka lehti toidu maitsestamiseks. Korjake ja kuivatage, sest noortes pole veel piisavalt vürtsi.

Kahjuritest armastavad loorberipuud eriti vill- ja kilptäid. Kauplusest toodud taime hoidke algul teistest toailledest eraldi, et veevõetada, kuidas on lood kutsumata külalistega. Villtäidest saab kõige paremini lahti lehti ja varsi pestes ning viinaga tupsutades. Putukamürke ärge kasutage, sest pärast ei saa lehti enam tarbida.

Asja ostetud taime lehti ärge samuti kasutage. Loorberipuid, nii nagu teisi tootaimi, pritsitakse kasvatustes kahjurite ja haiguste vastu. Oodake, kuni puu on kodus mõnda aega puhtalt kasvanud.

Ka seenhaigused kimbutavad. Omal ajal aiandis töötades, kui õpilasel muud teha parasjagu polnud, panni ta loorberipuu lehti pesema. Väikese puuga on kodus esialgu lihtsam: pistke ta paar korda kuus kraani alla.

MARIS PAALVELT